

**Щотижнева аналітична записка №20
стосовно змін законодавства у сфері економіки і фінансів,
які мають вплив на імплементацію Україною *acquis* ЄС,
за період з 26 червня до 02 липня 2023 року**

За період з 26 червня 2023 року до 02 липня 2023 року:

- Президентом України ухвалено 15 документів, з них **11 указів та 10 розпоряджень**;
 - Кабінет Міністрів України ухвалив 23 нормативно-правових актів (НПА), з них **10 постанов та 12 розпоряджень**;
 - Правління Національного Банку України ухвалило **6 постанов та 1 рішення**;
 - у Верховній Раді України зареєстровано 49 ініціативи, з них **34 законопроектів та 15 проєктів постанов**. Президентом України ініційовано **2 законопроекти**, Кабінетом Міністрів України ініційовано **6 законопроектів**, народними депутатами України ініційовано **26 законопроектів та 15 проєктів постанов**.
- Верховна Рада Україна **28, 29, 30 червня та 1 липня 2023 року** провела **пленарні засідання**, на яких ухвалила:
Прийнято в цілому постанов – 13;
Прийнято в цілому законів – 26;
Прийнято за основу законів – 15.

МІН'ЮСТ ЗАВЕРШИВ ПЕРШИЙ ЕТАП ПЕРВИННОЇ ОЦІНКИ СТАНУ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ АКТИВ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ (ACQUIS ЄС)

Міністерством юстиції України на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2023 року № 189 забезпечено [проведення первинної оцінки стану імплементації активів права Європейського Союзу \(acquis ЄС\)](#) за такими переговорними розділами: **Розділ 23 «Судова влада та фундаментальні права», Розділ 24 «Правосуддя, свобода та безпека».**

Починаючи з 14 березня 2023 року Директоратом стратегічного планування та європейської інтеграції проаналізовано більше 1500 актів права ЄС з метою визначення структурного підрозділу Міністерства юстиції України або іншого органу влади, відповідального за проведення первинної оцінки за кожним з актів права ЄС, визначення, чи потребує окремий акт імплементації на даному етапі селф-скринінгу, та забезпечено регулярний моніторинг підготовки таблиць відповідності законодавства України акту права Європейського Союзу (acquis ЄС). З метою своєчасного реагування на виклики, що виникали в процесі проведення первинної оцінки, було проведено цілий ряд як відомчих, так і міжвідомчих робочих нарад.

«Етап скринінгу є важливим кроком у процесі вступу до ЄС, дозволяючи як державі-кандидату, так і ЄС оцінити та забезпечити відповідність національного законодавства країни-кандидата *acquis* ЄС. ЄС за всю свою історію розробив величезний масив законодавства, відомий як *acquis* (з франц. – спільний доробок), який охоплює регламенти, директиви, висновки, рішення, судову практику, позиції в різних сферах політик ЄС. Процес перевірки дозволяє державі-кандидату виявити прогалини та розбіжності між актуальним національним законодавством і стандартами ЄС. Це узгодження має вирішальне значення для того, щоб держава-кандидат могла ефективно імплементувати та застосовувати закони ЄС після вступу.

Саме тому Україна розпочала процедуру селф-скринінгу, щоб до початку перемовин вже мати перші результати такого аналізу і зрозуміти наші структурні проблеми, зокрема, щодо питань, якими опікується Міністерство юстиції України – верховенство права, судова влада, фундаментальні права, судова співпраця в цивільних та кримінальних справах та ін. Ці питання є основоположними для нашого майбутнього членства в ЄС, і від них залежить прогрес щодо інших переговорних розділів», — наголосила Наталія Панчук, Генеральний директор Директорату стратегічного планування та європейської інтеграції.

Підготовка таблиць відповідності законодавства України актам права Європейського Союзу (acquis ЄС) в рамках Розділів 23 і 24 забезпечена такими структурними підрозділами Міністерства юстиції України: Департаментом міжнародного права, Директоратом правосуддя та кримінальної юстиції, Департаментом приватного права, Департаментом публічного права, Сектором архівної справи.

У процесі проведення первинної оцінки стану імплементації актів права ЄС Директоратом стратегічного планування та європейської інтеграції забезпечено міжвідомчу комунікацію щодо проведення селф-скринінгу з такими органами державної влади: Міністерством закордонних справ України, Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством фінансів України, Бюром економічної безпеки України, Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, Державною міграційною службою України, Центральною виборчою комісією, Державною службою фінансового моніторингу України, Державною службою України з етнополітики та свободи совісті, Міністерством економіки України, Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством освіти і науки України, Державною службою України з питань праці, Міністерством цифрової трансформації України, Національним банком України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Державною митною службою України, Державною прикордонною службою України, Національним агентством з питань запобігання корупції, Адміністрацією Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерством соціальної політики України, Національною поліцією, Державною службою України з лікарських засобів та контролю за наркотиками та іншими.

«Селф-скринінг дозволяє державі виявляти та усувати слабкі місця у своїй правовій та адміністративній системах. Узгодивши своє законодавство з acquis ЄС, Україна може створити надійні адміністративні структури з фаховим конкурентним персоналом, здатні ефективно впроваджувати та виконувати право ЄС. Загалом етап селф-скринінгу національного законодавства під час вступу до ЄС є критично важливим механізмом для забезпечення правової сумісності, сприяння гармонізації, розбудови інституційної спроможності, оцінки прогресу та сприяння взаєморозумінню з європейської стороною. Перший етап цього процесу, який завершився 30 червня, отримає своє органічне продовження в підготовці загального звіту про стан імплементації актів ЄС у визначених переговорних розділах, а також у визначенні пріоритетних заходів, які увійдуть до Національної програми щодо вступу України в ЄС», – зазначив Богдан Веселовський, керівник експертної групи з євроінтеграції та координації політик.

За результатами вжитих заходів, станом на 30 червня 2023 року у 23 переговорному розділі було підготовлено 7 таблиць відповідності законодавства України акту права Європейського Союзу (acquis ЄС), а в 24 розділі — 223.

«Однією зі сфер переговорного розділу 23 є фундаментальні права, які вважаються основоположними для суспільства та забезпечення верховенства права. Їх реалізація має бути гарантованою та безперешкодною. Ця сфера містить низку регламентів, директив, конвенцій, протоколів, хартій і декларацій, рекомендацій, які країна-кандидат має запровадити до своєї

правової системи, забезпечуючи також їх ефективне виконання. Особливу увагу приділено темам боротьби з дискримінацією, свободі пересування, забезпечення виборчих прав», – зауважила Аліна Євстіфеева, керівниця експертної групи з прав людини.

Перелік законодавчих актів, що були ухвалені за період з 26 червня до 02 липня 2023 року із зазначенням, які *acquis* ЄС імплементуються такими законодавчими актами

Проект №9011-д Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та зеленої трансформації енергетичної системи України” від 28.04.2023.

Законопроект розроблений за результатами розгляду в **Комітеті Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг** законопроектів №9011 від 13.02.2023, №9011-1 від 28.02.2023, №9011-2 від 28.02.2023 Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії генеруючими установками споживачів”. Ухвалено Верховною Радою України **30 червня 2023 року: прийнято в цілому.**

Забезпечує виконання статей 337, 338 Глави 1 “Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво”, додатку XXVII Угоди про Асоціацію та направлений на імплементацію **Директиви 2012/27/ЄС** від 25 жовтня 2012 року, **Директиви Європейського Парламенту та Ради 2018/2021** від 11.12.2018 Про заохочення до використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел» про ринкові моделі підтримки (Feed-in-Premium або контракти на різницю) визначені як стандартні схеми підтримки в Європі для об’єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з відновлюваних джерел встановленою потужністю понад 500 кВт.

Також, має забезпечити один із пріоритетів державної політики України в електроенергетичному комплексі та інструментом гарантування енергетичної безпеки держави та відповідає прагненням України стати рівноправним суб’єктом нової кліматично нейтральної політики ЄС (**European Green Deal**).

Проект №8290 Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення державного регулювання продовольчої безпеки та розвитку тваринництва” від 19.12.2022. Ухвалено Верховною Радою України **30 червня 2023 року: прийнято в цілому.**

Забезпечує виконання Глави 4 “Санітарні та фітосанітарні заходи” Розділу IV “Торгівля і питання, пов’язані з торгівлею” Угоди про Асоціацію та направлений на гармонізацію законодавства України у відповідність з положеннями:

Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1924/2006 від 20 грудня 2006 року

Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1925/2006 від 20 грудня 2006 року

Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) №1169/2011 від 25 жовтня 2011 року

Регламенту 178/2002 Європейського Парламенту і Ради від 28 січня 2002 року про встановлення загальних принципів і вимог законодавства про харчові продукти, створення Європейського органу з безпечності харчових продуктів і встановлення процедур у питаннях, пов’язаних із безпечністю харчових продуктів.

Проект №0207 Закону України “Про ратифікацію Угоди між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, з іншого боку, щодо участі України в програмі Європейського

Союзу “Єдиний ринок” (2021 – 2027)” від 26.05.2023. Ухвалено Верховною Радою України **29 червня 2023 року: прийнято в цілому.**

Забезпечує виконання **статті 1 Угоди про асоціацію** щодо сприяння поступовому зближенню Сторін, ґрунтуючись на спільних цінностях і тісних привілейованих зв'язках, а також поглиблення зв'язку України з політикою ЄС та її участь у програмах та **статті 451 Глави 28 “Участь у програмах та агентствах Європейського Союзу” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво” Угоди про асоціацію** щодо можливості Україні брати участь у всіх поточних та майбутніх програмах Союзу, відкритих для України згідно з відповідними положеннями, якими запроваджуються ці програми.

Проект Закону України розроблено з метою забезпечення виконання всіх необхідних внутрішньодержавних процедур щодо набрання чинності зазначеною **Угодою та участі України у програмі Європейського Союзу «Єдиний ринок» (2021-2027)**, що забезпечить участь України у Програмі та сприятиме реалізації спільних проектів у рамках Програми. Угода була підписана 2 лютого 2023 року у м. Києві.

Програму запроваджено відповідно до [Регламенту \(ЄС\) 2021/690](#) Європейського Парламенту та Ради від 28 квітня 2021 року. **Програма фінансової підтримки ЄС (4.2 млрд євро на 7 років)**, яка дає можливість посилити та підвищити прозорість Єдиного ринку та забезпечити розвиток його потенціалу задля створення робочих місць, координувати заходи та зменшити адміністративні бар'єри, зосередитись на економічному відновленні промислових екосистем, а також допомагає Єдиному ринку повністю розкрити свій потенціал і забезпечити відновлення Європи після пандемії COVID-19.

Участь України у Програмі дозволить посилити співпрацю України з ЄС, що є особливо актуальним з огляду на євроінтеграційні процеси та набуття Україною статусу кандидата на членство в ЄС.

[Проект](#) №0198 Закону України **“Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України в “Митниці”, Програмі Союзу для співробітництва в митній сфері”** від 12.04.2023. Ухвалено Верховною Радою України **29 червня 2023 року: прийнято в цілому.**

Забезпечує виконання **статті 84 Глави 5 “Митні питання та сприяння торгівлі” Розділу IV “Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею”, Додатку XV Угоди про Асоціацію** та забезпечує гармонізацію з [Регламентом \(ЄС\) №952/2013](#) на заміну Регламенту (ЄС) N 450/2008 від 9 жовтня 2013 року, [Регламентом Європейського Парламенту і Ради \(ЄС\) № 2021/444](#) від 11.03.2021

Відповідно до положень Угоди Україна бере участь у Програмі “Митниця” як асоційована країна та робить свій внесок щодо частин Програми “Митниця”.

[Проект](#) №0203 Закону України **“Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу для співробітництва в галузі оподаткування “Fiscalis”** від 28.04.2023. Ухвалено Верховною Радою України **29 червня 2023 року: прийнято в цілому.**

Законопроектом здійснено ратифікацію Верховною Радою України Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу для співробітництва в галузі оподаткування **“Fiscalis”**, вчиненої 05 вересня 2022 року у м. Брюссель, який направлений на імплементацію механізмів [Регламенту \(ЄС\) №2021/847](#) від 20 травня 2021 року.

Проект №0189 Закону України “Про прийняття Протоколу про внесення змін до Марракеської угоди про заснування Світової організації торгівлі, Угода про субсидії у галузі рибальства” від 22.02.2023. Ухвалено Верховною Радою України **29 червня 2023 року**: прийнято в цілому.

Протокол було затверджено Рішенням міністрів (WT/MIN(22)33 – WT/L/1144) під час 12-ї сесії Конференції міністрів СОТ, яка проходила 12 – 7.06.2022 у м. Женева, Швейцарська Конфедерація.

Протоколом вносяться зміни до Додатка 1А до Марракеської угоди про заснування Світової організації торгівлі шляхом включення до нього **Угоди про субсидії у галузі рибальства**. Угода розроблена на виконання параграфу 28 **Декларації міністрів** 2001 року (WT/MIN(01)/DEC/1).

Намір обмежити субсидії у галузі рибальства було підтверджено також у завданні 14.6 Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року, схвалених **Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН** “Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку на період до 2030 року” (A/RES/70/1).

Проект №5762 Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення умов виробництва дистилатів суб'єктами малого підприємництва”. від 14.07.2021

Ухвалено Верховною Радою України **29 червня 2023 року**: прийнято в цілому.

Забезпечує виконання статті 208 Глави 9 «Інтелектуальна власність» Розділу IV «Торгівля та питання пов'язані з торгівлею» Угоди про Асоціацію та забезпечує імплементацію Регламенту (ЄС) № 2019/787 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2019 року <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32019R0787> щодо визначення, опису, презентації та маркування спиртних напоїв, використання назв спиртних напоїв під час представлення та маркування інших харчових продуктів, захисту географічних зазначень спиртних напоїв, використання етилового спирту та дистилатів сільськогосподарського походження в алкогольних напоях та скасування Регламенту (ЄС) № 110/2008.

Проект №8340 Закону України “Продержавне регулювання сфери захисту рослин” від 09.01.2023. Ухвалено Верховною Радою України **29 червня 2023 року**: Прийнято за основу із доопрацюванням положень відповідно до ч.1 ст.116. Забезпечує виконання статті 64 глави 4 «Санітарні та фітосанітарні заходи» розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про Асоціацію та передбачає імплементацію у законодавство України положень таких актів ЄС:

Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 2016/2031 від 26 жовтня 2016 року про заходи захисту від шкідників рослин, що вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 228/2013, (ЄС) № 652/2014 та (ЄС) № 1143/2014 Європейського Парламенту та Ради і скасовує Директиву Ради 69/464/ЄЕС, 74/647/ЄЕС, 93/85/ЄЕС, 98/57/ЄК, 2000/29/ЄК, 2006/91/ЄК і 2007/33/ЄК;

Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 625/2017 від 15 березня 2017 року про офіційний контроль та іншу офіційну діяльність, що провадиться для забезпечення застосування положень харчового та кормового права, правил щодо здоров'я і благополуччя тварин, здоров'я рослин та засобів захисту рослин, внесення змін до регламентів Європейського Парламенту і Ради 999/2001, 396/2005, 1069/2009, 1107/2009, 1151/2012, 652/2014, 2016/429 та 2016/2031, регламентів Ради 1/2005 та 1099/2009 та директив Ради 98/58/ЄС, 1999/74/ЄС, 2007/43/ЄС, 2008/119/ЄС та 2008/120/ЄС, та про скасування регламентів Європейського Парламенту і Ради 854/2004 та 882/2004, директив Ради 89/608/ЄЕС, 89/662/ЄЕС, 90/425/ЄЕС, 91/496/ЄЕС,

96/23/ЄС, 96/93/ЄС та 97/78/ЄС та Рішення Ради 92/438/ЄЕС;

Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1107/2009 від 21 жовтня 2009 року про розміщення на ринку засобів захисту рослин, що припиняє дію Директив Ради 79/117/ЄЕС та 91/414/ЄС (в тій частині, яка стосується вимог до обігу засобів захисту рослин); 4) Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 2017/2313 від 13 грудня 2017 року, що встановлює специфікації форматів паспорта рослини для переміщення в межах території Союзу та паспорта рослини для ввезення у захищену зону та переміщення у її межах;

Регламент (ЄС) № 2019/1715 від 30 вересня 2019 року (який замінив Директиву Комісії 94/3/ЄС від 21 січня 1994 року щодо визначення процедури повідомлення про вилучення партії чи шкідливого організму з третіх країн, що становлять фітосанітарну небезпеку);

Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 2019/1014 від 12 червня 2014 року (який замінив Директиву Комісії 98/22/ЄС від 15 квітня 1998 року, якою встановлюється мінімальна кількість проведення в Співтоваристві 3 фітосанітарних перевірок рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів регулювання, що походять з третіх країн);

Директива Європейського Парламенту та Ради 2009/128/ЄС від 21 жовтня 2009 року якою встановлюються правові основи для діяльності Співтовариства з метою досягнення екологічно стійкого застосування пестицидів; 8) Директива Комісії 92/90 від 03 листопада 1992 року, якою встановлюються зобов'язання для виробників та імпортерів рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів і визначаються вимоги до їх реєстрації; 9) Директива Комісії 92/105 від 03 грудня 1992 року, якою встановлюється стандартизація фітосанітарних паспортів, призначених для переміщення певних рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів у межах Співтовариства, і якою встановлюються процедури для видачі таких паспортів та умови і процедури їх заміни;

Директива Комісії 93/51 від 24 червня 1993 року щодо встановлення правил переміщення певних рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів через територію зони, що охороняється, а також переміщення таких рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, місцем походження яких є територія зони, що охороняється, і які переміщують в межах цієї зони;

Директива Ради 2000/29/ЄС від 08 травня 2000 року щодо захисних заходів проти ввезення до Співтовариства організмів, шкідливих для рослин і продуктів рослинного походження, та проти їх розповсюдження в межах Співтовариства (в тій частині, яка є чинною на сьогодні);

Виконавча директива Комісії 2014/83/ЄС від 25 червня 2014 року щодо внесення змін до Додатків I, II, III, IV та V до Директиви Ради 2000/29/ЄС про захисні заходи проти введення у Співтовариство організмів, шкідливих для рослин або рослинних продуктів та проти їх поширення в межах Співтовариства;

Директива Комісії 2004/102/ЄС від 5 жовтня 2004 року про внесення змін до Додатків II, III, IV та V до Директиви Ради 2000/29/ЄС про захисні заходи проти введення у Співтовариство організмів, шкідливих для рослин або рослинних продуктів, та проти їх поширення у Співтоваристві;

Директива Комісії 2004/105/ЄС від 15 жовтня 2004 року, що визначає зразки офіційних фітосанітарних сертифікатів або фітосанітарних сертифікатів для реекспорту супутніх рослин, рослинних продуктів чи інших об'єктів з третіх країн та перелічені в Директиві Ради 2000/29/ЄС;

Директива Комісії 2004/103/ЄС від 7 жовтня 2004 року про перевірку ідентичності та санітарного стану рослин, рослинних продуктів чи інших предметів, перелічених у Частині В Додатку V до Директиви Ради 2000/29/ЄС, яка може проводитися на місці крім пункту пропуску до Співтовариства або в місці поблизу та із зазначенням умов, що стосуються цих перевірок;

Регламент Комісії (ЄС) № 1756/2004 від 11 жовтня 2004 року, що визначає детальні умови для необхідних доказів та критерії типу та рівня скорочення перевірок здоров'я рослин на певні рослини, рослинні продукти чи інші об'єкти, перелічені у частині В Додатку V до Директиви Ради 2000/29/ЄС;

Директива Комісії 2008/61/ЄС від 17 червня 2008 року, яка встановлює умови, за яких певні шкідливі організми, рослини, рослинні продукти та інші предмети, перелічені у Додатках I-V до Директиви Ради 2000/29/ЄС, можуть бути введені до Співтовариства або переміщені до неї або деякі їх заповідні зони, для випробувальних або наукових цілей та для роботи над сортовими селекціями.

Проект №8176 Закону України “Про внесення змін до статті 197 Податкового кодексу України щодо підтримки діяльності з охорони людського життя на морі відповідно до міжнародних договорів України” від 03.11.2022.

Ухвалено Верховною Радою України 30 червня 2023 року: прийнято за основу із доопрацюванням положень відповідно до ч.1 ст.116.

Забезпечує виконання Глави 4 «Оподаткування» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про Асоціацію та передбачає імплементацію у законодавство України положень визначених **Директивою** Ради ЄС № 2006/112/ЄС від 28.11.2006 року про спільну систему податку на додану вартість **Міжнародною конвенцією про пошук і рятування на морі 1979 року**

Проект №8139-д Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо підтримки діяльності з охорони людського життя на морі відповідно до міжнародних договорів України” від 08.06.2023. Ухвалено Верховною Радою України 30 червня 2023 року: прийнято за основу із доопрацюванням положень відповідно до ч.1 ст.116.

Забезпечує виконання Глави 5 «Митні питання та сприяння торгівлі» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про Асоціацію та передбачає імплементацію у законодавство України положень визначених **Регламентом** Ради (ЄС) № 1186/2009 від 16.11.2009 року про створення спільної системи звільнення від мита **Міжнародною конвенцією про пошук і рятування на морі 1979 року**

Альтернативні законопроекти № 8139 від 19.10.2022; № 8139-1 від 24.10.2022; № 8139-2 від 03.11.2022, на основі яких в Комітеті Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики був розроблений законопроект №8139-д від 08.06.2023, Верховною Радою України 30 червня 2023 року: заслухано та знято з розгляду

(№8139 від 19.10.2022 **Проект** Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо постачання морських пошуково- рятувальних суден, оснащення і обладнання для проведення операцій з пошуку і рятування людей на морі відповідно до міжнародних договорів України”.

№8139-1 від 24.10.2022 **Проект** Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо постачання морських пошуково- рятувальних суден, оснащення і обладнання для проведення операцій з пошуку і рятування людей на морі відповідно до міжнародних договорів України”.

№8139-2 від 03.11.2022 **Проект** Закону України “Про внесення змін до статті 282 Митного кодексу України щодо підтримки діяльності з охорони людського життя на морі відповідно до міжнародних договорів України”

Слід зазначити, що законопроекти №8176 від 03.11.2022 Проект Закону України “Про внесення змін до статті 197 Податкового кодексу України щодо підтримки діяльності з охорони людського життя на морі відповідно до міжнародних договорів України” та №8139-д від 08.06.2023 Проект Закону України “Про внесення змін до Митного кодексу України щодо підтримки діяльності з охорони людського життя на морі відповідно до міжнародних договорів України” пов’язані із законопроектом №9283 від 10.05.2023 [Проект](#) Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання діяльності у сфері охорони життя та пошуку і рятування людей на морі”.

Законопроект забезпечує виконання статті 368 Глави 7 “Транспорт” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво”, додатку XXXII Угоди про асоціацію та імплементує окремі положення *acquis* ЄС:

[Директиви](#) 2002/59/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2002 року, що засновує систему Співтовариства з нагляду за рухом суден та інформування і скасовує Директиву Ради 93/75/ЄЕС;

[Директиви](#) Ради № 92/29/ЄЕС від 31 березня 1992 р. про мінімальні вимоги щодо безпеки та здоров’я з метою покращення медичного обслуговування на борту суден;

[Директиви](#) Європейського Парламенту і Ради 2010/65/ЄС від 20 жовтня 2010 року про процедури звітування для суден, які прибувають до та/або відходять із портів держав-членів, та скасування Директиви 2002/6/ЄС.

[Проект](#) №9139/П Постанови про прийняття за основу проекту Закону України про виноград та продукти виноградарства.

Проектом Постанови пропонується прийняти за основу **проект Закону України про виноград та продукти виноградарства, поданого Кабінетом Міністрів України, реєстр. № 9139 від 22.03.2023** та Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням пропозицій і поправок суб’єктів права законодавчої ініціативи, пропозицій, висловлених у висновку Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики від 29 червня 2023 року відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

[Законопроект](#) №9139 від 22.03.2023 “Про виноград та продукти виноградарства” забезпечує виконання статті 405 Глави 17 “Сільське господарство та розвиток сільських територій” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво”, додатку XXXVIII Угоди про Асоціацію та направлений на приведення у відповідність норм українського законодавства з вимогами міжнародних правил виробництва продуктів виноградарства та виноробства та імплементатії положень Регламентів (ЄС):

[Регламенту \(ЄС\) № 1308/2013](#)

[Регламенту \(ЄС\) № 251/2014](#)

[Регламенту \(ЄС\) № 2019/33](#)

[Регламенту \(ЄС\) № 2018/274](#)

[Регламенту \(ЄС\) № 2021/2117](#)

[Постанови \(ЄС\) № 2018/273](#) щодо ведення виноградарства та виноробства, виробництва ароматизованих винних продуктів, використання і захисту географічних зазначень вин, ароматизованих винних продуктів, та контролю у сфері виноградарства та виноробства, а також створення сприятливих умов щодо розвитку суб’єктів господарювання всіх форм власності та виробництва високоякісної продукції, зокрема, з особливими властивостями, що обумовлені природними умовами та людським фактором території походження.

[Проект](#) №9024-д/П Постанови про прийняття за основу проекту Закону України про

мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів від 28.06.2023

Проектом Постанови пропонується прийняти за основу **проект Закону України про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів (реєстр.№9024-д)**, поданий народними депутатами України – членами Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житловокомунальних послуг Герусом А.М. та іншими. Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житловокомунальних послуг доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

[Проект](#) №9024-д Закону України “**Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів**” від 28.06.2023

Під час засідання **Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг** після проведення обговорення законопроектів було підготовлено новий доопрацьований законопроект «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів», який більш комплексно та системно врегульовує те коло питань, на врегулювання яких спрямовані законопроекти:

№ 9024 від 16.02.2023 - [проект](#) Закону України “**Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів**”

№ 9024-1 від 03.03.2023 [проект](#) Закону України “**Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів**”

Законопроект №9024-д від 28.06.2023 “Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів” забезпечує виконання статті 341 Глави 1 “Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику” Розділу V “Економічне та галузеве співробітництво”, додатку XXVII Угоди про Асоціацію щодо імплементації [Директиви Ради 2009/119/ЄС](#)

Детальний аналіз впливу Проекту Закону України “Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу для співробітництва в галузі оподаткування "Fiscalis"

29 червня 2023 року Верховна Рада України на пленарному засіданні ухвалила в цілому **Проект №0203 від 28.04.2023 року Закону України “Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу для співробітництва в галузі оподаткування "Fiscalis"”**.

№0203 від 28.04.2023 [Проект](#) Закону України “**Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу для співробітництва в галузі оподаткування "Fiscalis"**”. Ухвалено Верховною Радою України **29 червня 2023 року**: прийнято в цілому.

Законопроектом здійснено ратифікацію Верховною Радою України Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу для співробітництва в галузі оподаткування “**Fiscalis**”, вчиненої 05 вересня 2022 року у м. Брюссель, який направлений на імплементацію механізмів [Регламенту \(ЄС\) №2021/847 від 20 травня 2021 року](#).

Законопроектом встановлено, що Угода між Україною та ЄС набирає чинності з дати, коли Сторони повідомлять одна одну дипломатичними каналами про завершення їхніх внутрішніх процедур, необхідних для набрання нею чинності.

Прийняття Закону створює **правові підстави для приєднання України до програми ЄС «Fiscalis»** (далі - Програма), головною метою якої є співробітництво між країнами, які беруть у ній участь, та їх податковими адміністраціями у питаннях боротьби з податковим шахрайством, ухиленням від сплати податків та агресивним податковим плануванням.

Очікується, що участь України у Програмі сприятиме:

- боротьбі з ухиленням від сплати податків та покращенню податкового адміністрування в Україні;
- підтримці розроблення заходів податкової політики та імплементації законодавства Європейського Союзу щодо оподаткування;
- стимулюванню співпраці між податковими органами України та країн ЄС, у тому числі у частині обміну податковою інформацією, а також розвитку їх інституційного потенціалу, зокрема людської компетентності та відповідних інформаційних й електронних систем.

Приєднання та подальша участь України у Програмі передбачають необхідність, починаючи з 2023 року, сплати Україною фінансового внеску до зазначеної програми ЄС та фінансової участі у покритті пов'язаних із нею витрат на управління, реалізацію та операційних витрат (стаття 3 проекту Угоди).

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу 24 травня 2023 року розглянув текст проекту Закону України «Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу для співробітництва в галузі оподаткування "Fiscalis" (реєстр. № 0203 від 28.04.2023) і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу та в цілому.

Рішення Комітету узгоджується з висновком Головного науково- експертного управління Апарату Верховної Ради України.

Проект розроблено з метою **«виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для ратифікації Угоди між Україною та Європейським Союзом для співробітництва в галузі оподаткування «Fiscalis»»** (п. 1 пояснювальної записки до проекту).

Відповідно до положень абз. 1 ст. 1 Угоди «Україна бере участь як асоційована країна у програмі Союзу «Fiscalis» зі співробітництва у сфері оподаткування, як визначено у [Регламенті Європейського парламенту і Ради \(ЄС\) № 2021/847 від 20 травня 2021 року](#)

Загальні цілі програми «Fiscalis», відповідно до п. 1 ст. 3 вказаного Регламенту полягають у **підтримці податкових органів та оподаткування з метою покращення функціонування внутрішнього ринку, посилення конкурентоспроможності Союзу та чесної конкуренції в Союзі, захисту фінансових та економічних інтересів Союзу і його держав-членів, включно із захистом цих інтересів від податкового шахрайства, ухилення від сплати податків та уникнення від сплати податків, а також покращення збору податків.**

Україна бере участь та робить свій внесок щодо частин програми «Fiscalis», зазначених у Регламенті (ЄС) № 2021/847, якими є:

- зустрічі та подібні спеціальні заходи;
- структурована співпраця на основі проектів;
- підвищення кваліфікації фахівців та інші заходи щодо розвитку потенціалу;

- заходи підтримки та інші дії, включаючи дослідження, інноваційну діяльність, зокрема, підтвердження концепцій, пілотні проекти, ініціативи щодо створення прототипів, спільно розроблені комунікаційні дії, будь-які інші дії, передбачені в робочих програмах (крім випадків, коли, з огляду на характер або зміст виду діяльності, участь України не є доцільною);

- за умови наявності відповідних правових вимог, участь у діяльності з **розбудови ІТ-потенціалу.**

Відповідно до ст. 3 Угоди участь України або юридичних осіб України у програмі «Fiscalis» обумовлена **сплатою Україною фінансового внеску** до програми та фінансовою участю у покритті пов'язаних з нею управлінських, виконавчих та операційних витрат, фінансування яких здійснюється за рахунок загального бюджету Союзу.

У п. 5 «Фінансово-економічне обґрунтування» пояснювальної записки до проекту зазначається, що «приєднання та подальша участь України у Програмі передбачають необхідність, починаючи з 2023 року, сплати Україною фінансового внеску до зазначеної програми та фінансової участі у покритті пов'язаних із нею витрат на управління, реалізацію та операційних витрат. Це вимагатиме передбачення у Державному бюджеті України на 2023 рік відповідних видатків для ДПС».

Україна бере участь у Програмі як **асоційована країна** та робить свій внесок щодо частин Програми;

- участь України або юридичних осіб України у Програмі обумовлена сплатою Україною фінансового внеску до Програми та фінансовою участю у покритті пов'язаних із нею управлінських, виконавчих та операційних витрат, фінансування яких здійснюється за рахунок загального бюджету ЄС;

- фінансовий внесок складається із суми операційного внеску і внеску за участь та здійснюється у формі щорічного платежу у євро;

- Внесок за участь становить **4 % від щорічного початкового внеску** та сплачується поетапно у такий спосіб:

- 2022 р. – 1%,
- 2023 р. – 1,5%,
- 2024 р. – 2%,
- 2025 р.- 2,5%,
- 2026 р. – 3%,
- 2027 р. – 4%;

- Операційний внесок розраховується на відповідні фінансові періоди шляхом застосування коригування базового внеску, коефіцієнт для **коригування індексу внеску для 2022 року становить 0, для 2023-2027 років – 0,65.**

У пояснювальній записці до законопроекту та доданих до неї фінансово- економічних розрахунках вказано, що приєднання та подальша участь України у Програмі передбачають необхідність починаючи з 2023 року, сплати Україною фінансового внеску до Програми та фінансової участі у покритті пов'язаних із нею витрат на управління, реалізацію та операційних витрат, зокрема:

- у 2023 році – 290 267 євро (11 363,52 тис. грн);
- у 2024 році – 297 530 євро (11 647,85 тис. грн);
- у 2025 році – 304 969 євро (11 939,08 тис. грн);
- у 2026 році – 312 585 євро (12 237,23 тис. грн);
- у 2027 році – 320 065 євро (12 530,06 тис. грн);

- сплата Україною фінансового внеску вимагатиме передбачення у державному бюджеті

на 2023 рік відповідних **додаткових видатків для Державної податкової служби України.**

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку зазначає:

- сплата Україною фінансового внеску в рамках участі у Програмі забезпечуватиметься за рахунок асигнувань, передбачених Державній податковій службі України у державному бюджеті на 2023 рік та на наступні бюджетні періоди за програмою **“Керівництво та управління у сфері податкової політики” (код 3507010)**;
- запланований у державному бюджеті обсяг видатків за вказаною бюджетною програмою на 2023 рік становить **8 534 568,3 тис. грн**;
- водночас, враховуючи триваючу збройну агресію РФ проти України, обумовлений цим негативний вплив на економічну активність та падіння доходів державного бюджету, на сьогодні опрацьовується проект Угоди (у формі обміну листами) між Україною та ЄС **щодо зупинення з 1 січня 2021 року зобов’язань України (на період 2021 – 2027 років)** у частині необхідності сплати фінансових внесків у рамках усіх угод про приєднання нашої держави до програм ЄС, зокрема до програми ЄС “Fiscalis”.

Ярослав Сидорович